

KESKI-SUOMEN VAMMAISPALVELUTYÖRYHMÄ

Aika Ke 23.11.2016 klo 13–15.30

Paikka Kokoustila 100, 1. krs, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Matarankatu 4, Jyväskylä

Osallistujat

Vesimäki, Mirva pj.	palveluvastaava, Äänekosken kaupunki	x
Paananen, Päivi vpj.	kehitysvammahuollon johtaja, Uuraisten kunta	x
Hakulinen, Päivi	peruspalvelujohtaja, Joutsan kunta	-
Hallinen, Aila	palveluohjaaja, Keuruun kaupunki	-
Hanhikoski, Emmi	johtava sosiaalityöntekijä, Jyväskylän kaupunki	x
Heikkilä, Marja	johtaja, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	x
Hokkanen, Rauno	puheenjohtaja, Jyväskylän vammaisneuvosto	-
Hänninen, Sanna	sosiaalityöntekijä, Hankasalmen kunta	x
Johnson, Heidi	vammaispalvelujen ohjaaja, Muuramen kunta	-
Junnilainen, Päivi	vammaispalvelujen palvelupäällikkö, Jyväskylän kaupunki	x
Kainulainen, Saira	vammaispalvelujohtaja, Wiitaunioni	x
Kolomainen, Ulla	apuvälinepalvelupäällikkö, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	-
Kuorelahti, Marianne	hankekoordinaattori / PRO SOS, Koske	
Lahtela, Riikka	kuntoutusohjaaja, Vaalijalan kuntayhtymä	x
Lehtinen, Armi	vammaispalvelupäällikkö, Jämsän kaupunki	-
Lehtovaara, Pirjo	kuntoutusohjaaja, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	-
Liimatainen, Marja	palveluohjaaja, Perusturvaliikelaitos/SoTe-ky Saarikka	x
Lähteenmäki, Tiina-Maija	sosiaalityöntekijä, Keuruun kaupunki	-
Mäkiharju-Brander, Paula	ylitarkastaja, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	-
Niinivirta, Mari	kehittämiskoordinaattori, Vaalijalan kuntayhtymä	-
Nikula, Saira	Äänekosken TARVE-hanke, ASPA	x
Ohvo, Eira	sosiaalijohtaja, Konneveden kunta	x
Pasala, Erja	vastaava fysioterapeutti, Äänekosken kaupunki	-
Pihl, Anu	perusturvajohtaja, Toivakan kunta	-
varaj. Kauppinen, Eija	vanhuspalvelujohtaja, Toivakan kunta	-
Pihlainen, Leena	sosiaalityöntekijä, Multian kunta	-
Pikkarainen, Aila	Jyväskylän ammattikorkeakoulu	-
Rauhamaäki, Leena	asumisyksikön esimies, Jämsän kaupunki	-
Saarinen, Marja-Leena	toimitusjohtaja, Keski-Suomen vammaispalvelusäätiö	x
Simo, Pirkko	kehitysvammahuollon vastaava ohjaaja, Joutsan kunta	-
Seppälä, Leena	johtava sosiaalityöntekijä, Joutsan kunta	x
Takala, Tuomo	omainen	-
Tapiola-Harju, Marjut	sosiaaliohjaaja, Petäjäveden kunta	-
Tienhaara, Hanna	sosiaalityöntekijä, Laukaan kunta	-
Virtanen, Satu-Maria	hallituksen jäsen, Kynnys ry, Jyväskylän ohjausryhmä	x
Talvensola, Sivi (siht.)	suunnittelija, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	x

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03. Aikataulun osalta sovittiin, että päätetään kokous klo 15 mennessä. Hyväksyttiin asialista.

2. Osallistujien toteaminen

Käytiin lyhyt esittäytymiskierros ja todettiin osallistujat

3. Edellisen kokouksen muistion 19.9.2016 hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio

4. Lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelma LAPE

Jokaiseen maakuntaan tulee muodostaa LAPE-työryhmä, jolla on keskeisenä tehtävänä LAPE-muutostyön ohjaaminen, koordinointi ja arviointi. Jokaiseen maakuntaan palkataan toimeenpanon tuoksi muutosagentti, johon saadaan täysi valtiontuki 1.9.2016 alkaen. Keski-Suomessa muutosagenttia ei ole vielä palkattu ja haku on käynnissä. LAPE-työryhmään on esitetty Keski-Suomen vammaistyöryhmästä Mirva Vesimäkeä ja varajäseneksi Rauno Hokkanen. Keski-Suomen LAPE-työryhmän ensimmäiseen kokoukseen on osallistunut Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen johtaja Marja Heikkilä ja Keski-Suomen vammaistyöryhmästä Mirva Vesimäki.

Keski-Suomen maakunta hakee valtion avustusta lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelman toteuttamiseen. Hankepäätökset valmistuvat viimeistään 20.12.2016.

KEPA - Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi -hankkeen päätavoitteena on luoda Keski-Suomen maakuntaan yhteinen toimintakulttuuri ja siihen liittyvä lapsistrategia, joka edistää yhteisten suuntaviivojen rakentamista eri lapsiperhetoimijoiden, lasten, nuorten ja perheiden kesken. Toisena päätavoitteena on tunnistaa lapsen, nuoren ja perheen osallisuuden merkitys ja ottaa käyttöön uudistuneita, vaikuttavuudeltaan arvioituja osallistumisen käytänteitä. Hanke mahdollistaa monitieteellisen tutkimuksen ja vaikutusten arvioinnin lapsen osallisuuden ja toimijuuden vahvistamisessa sekä lasten ja perheiden toiminta- ja palveluverkostojen uudistamisessa. Hanke tullaan toteuttamaan maakunnallisesti kuntien työntekijöiden ja asukkaiden, yhdentoista kehittäjä-työntekijän, sairaanhoitopiirin, laajan järjestöpohjan sekä asiantuntijatoteuttajien avulla. Hankehakemuksen tausta-aineistona on hyödynnetty Keski-Suomen vammaisstrategiaa. Hankekeessa on vaikeavammaisten lasten ja nuorten vaativan tason erityispalveluiden kehittämiseen oma osio.

Keski-Suomen hankehakemus sisältää neljä kehittämiskokonaisuutta:

- 1. Lapsen oikeuksia ja tietoperusteisuutta vahvistava toimintakulttuurin muutos.*
- 2. Perhekeskustoimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto.*
- 3. Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena.*
- 4. Erityis- ja vaativimman tason palveluiden kehittäminen.*

Marja Heikkilä ja Mirva Vesimäki esittelevät LAPE-työryhmän toimintaa ja KEPA-hanketta

Vahvistetaan Keski-Suomen vammaistyöryhmän edustajat LAPE-työryhmään.

Lisäksi käydään keskustelua haussa olevasta KEPA-hankeesta. Käydään keskustelua, miten Keski-Suomen vammaistyöryhmää voidaan hyödyntää LAPE-työryhmän työssä ja mahdollisen KEPA-hankkeen eteenpäin viemiseen maakunnassa.

Mirva Vesimäki ja Marja Heikkilä alustivat aiheesta. KEPA-hankkeeseen on haettu 2,4 milj. euroa, valtakunnallisesti jaossa on 20 milj. euroa hankerahaa. Vielä ei tiedetä, missä laajuudessa Keski-Suomen KEPA-hanke saa rahoitusta. Rahoitus saadaan joka tapauksessa. Suunnitelmaan on sisällytetty yhden työntekijän panos vammaispalvelujen kehittämiseen, mutta asia varmistuu rahoituspäätöksen tultua joulukuussa.

Todettiin, että LAPE-hankkeen kehittämiskokonaisuudet ovat hyvin laajoja jo yksinään ja Keski-Suomessa pyritään kehittämään niitä kaikkia. Toisaalta maakunnassa on valmisteltu näitä asioita, esimerkiksi vammaisstrategiassa on pohdittu lasten oikeuksia vahvistavaa toimintakulttuurin muutosta. Tietoperusteisuuden pulmana on, että yhteismitallista tietoa asioista meillä ei tällä hetkellä ole. Tätä maakunnallista tietoperustaa on vahvistettava, jotta voidaan siirtyä maakunnalliseen malliin. Palvelujen kehittämiseksi ja arvioimiseksi tarvitaan tietoa palvelujen vaikuttavuudesta.

Hankkeen onnistumisen kannalta on oleellista, että kehittämiseen osallistutaan laajasti kunnan eri sektoreilta, ei pelkästään sotesta. Sivistystoimen osallistuminen on välttämättömyyden saavuttamiseksi. Uusi opetussuunnitelma antaa mahdollisuuden lähteä hyvinvointia edistävän toiminnan pohjalta kehittämään palveluja yhteisesti.

Tuotiin myös esiin, että ensitietoon ja riittävään alkuajan tukeen panostamalla voidaan säästää tulevista kustannuksista. Neuvola ja päivähoido ovat tässä keskeisiä kumppaneita. Sosiaalihuoltolain mukaisin palveluin ja tukitoimin voidaan ennaltaehkäistä myöhempiä ongelmia. Painotus pitäisi pystyä siirtämään erityispalveluista ennaltaehkäisyyn.

Tiedoksi tuotiin, että Vaalijalan kuntayhtymä on tarjonnut Keski-Suomen hankkeeseen vammaisten lasten perheisiin suuntautuneiden perhetyöntekijöiden (2) työpanosta vahvistamaan kunnan ja perheiden osaamista jalkautuvien palveluin. Kyse ei ole lastensuojelun perhetyöstä. Asia viedään tiedoksi LAPE-työryhmään.

Vahvistettiin Rauno Hokkasen ja Mirva Vesimäen osallistuminen LAPE-työryhmään vammaistyön asiantuntijoina. KEPA-hankkeen työryhmät muodostetaan hankkeen alkamisen jälkeen ja myös niihin pyritään saamaan vammaisalan asiantuntijuutta.

KEPA-hankesuunnitelma tulee ladattavaksi Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen sivuille <http://www.jyvaskyla.fi/sote2020/>

LAPE-työryhmä kokoontuu seuraavan kerran 21.12.2016. Mirva Vesimäki välittää kokouksen jälkeen terveiset vammaispalvelutyöryhmälle. Jatketaan keskustelua seuraavassa kokouksessa, kun on tiedossa, missä laajuudessa KEPA-hanke on saanut rahoitusta.

5. Keski-Suomen vammaistyöryhmän tavoitteet ja Keski-Suomen vammaisstrategian edistäminen

Keski-Suomen vammaistyöryhmä toimii edelleen Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen koordinoimana työryhmänä SOTE 2020 -hankkeen jälkeen. Työryhmässä on työstitetty Keski-Suomen vammaisstrategia osana SOTE 2020 -hanketta ja käydään keskustelua työryhmän kokoonpanosta, työryhmän työn jatkosta ja Keski-Suomen vammaisstrategian hyödyntämisestä.

Käydään keskustelua, miten lähdemme konkreettisesti edistämään strategian jalkauttamista maakuntaan ja käytäntöön?

Keski-Suomen vammaisstrategiaesitys on hyväksytty Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen viimeisessä ohjausryhmässä 25.10.2016. Ladattavissa:

http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/85666_v3.4_Keski-Suomen_vammaisstrategia_luonnos_FINAL3.pdf

Keskusteltiin, miten strategiatyötä voisi lähteä viemään eteenpäin osana maakunta- ja so-
te-valmistelua. Marja Heikkilä kertoi, että sotea valmistelevalle Palvelutuotantotyöryhmän
alatyöryhmiä ovat Järjestäminen, Palvelulaitos ja Valinnanvapaus. Kun kyseessä on strate-
gia, asia koskettanee eniten järjestämistyöryhmää, mutta myös palvelulaitosta. Alatyöryh-
mien työsuunnitelmien laadinta on kesken. Joka tapauksessa katsotaan, miten Keski-
Suomen vammaispalvelutyöryhmää, kuten muitakin olemassa olevia työryhmiä, voisi
hyödyntää maakuntavalmistelussa. Voimia yhdistetään terveydenhuollon kanssa. Samalla
mietitään uudestaan työryhmien kokoonpanoja tarpeen mukaisiksi. Kansalliset strategiat
tulee myös huomioida maakunnalliseen valmistelutyöhön.

Työryhmässä toivottiin käsiteltävän strategiatyön ja mahdollisen maakuntavalmistelun li-
säksi myös valmistautumista lakiuudistuksiin ja hyvien käytäntöjen jakamista. Tämän työ-
ryhmän ja Kosken koordinoiman vammaispalveluista vastaavien työkokouksen tarkoitus
on jäänyt epäselväksi, sillä molempiin ryhmiin osallistuu samoja henkilöitä. Vammaispal-
velutyöryhmä linjaa vammaisalan maakunnallista pitkäjänteistä kehittämistä, kun taas työ-
kokouksia järjestetään tarpeen mukaan ajankohtaisaiheista erilaisilla kokoonpanoilla. Ks.
<http://koskeverkko.fi/perustoiminta/tyoryhmat-ja-tyokokoukset/>.

Vammaispalvelutyöryhmä, kuten muutkin Kosken työryhmät, on avoin kehittämisestä
kiinnostuneille. Työryhmän toimintaan mukaan haluavat voivat ilmoittaa kiinnostuksensa
Kosken suunnittelijalle. Mikäli työryhmän asiantuntemusta hyödynnetään maakuntaval-
mistelussa tai muissa hankkeissa, kokoonpano muokataan tätä tarvetta vastaavaksi.

6. Tiedoksi maakunnallisen perhehoidon koordinoitupilotin jatkuminen

Maakunnalliseen perhehoidon koordinoitupilottiin on tulossa jatkoa 1.1.2017 alkaen.
Mukaan liittyy myös Muuramen kunta. Jyväskylä jatkaa pilotin hallinnointia.

7. Muut asiat

PRO SOS -hanke

Marianne Kuorelahti on aloittanut Keski-Suomen hankekoordinaattorina 1.11. Hän esit-
täytyi ja kertoi lyhyesti valtakunnallisesti toteutettavasta osaamiskeskusten yhteishankkees-
ta. Hankkeeseen haetaan parhaillaan avainkehittäjiä eri puolilta maakuntaa. Katso:
<http://koskeverkko.fi/rakennetaan-yhdessa-uudenlaista-sosiaalityota-pro-sos-hankkeessa/>

AVI:n terveiset

Mirva Vesimäki välitti Paula Mäkiharju-Branderin terveiset. AVI:lla on edelleen selvitte-
lyssä kehitysvammahuollon erityishuollon johtoryhmän tehtävät.

18.11. järjestettiin tietorakennetyöpaja THL:ssä, jossa valmisteltiin itsemääräämisoikeus-
asioiden kirjaamiseen liittyviä lomakkeita. Lomakkeet tulevat saataville joulukuussa. Tilai-
suuden materiaali on saatavilla <https://www.thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/ajankohtaista/tapahtumat/itsemaaraamisoikeus-ja-asiakasasiakirjat>. Ennen
tammikuun Vammaispalvelujen neuvottelupäiviä järjestetään koulutusta lomakkeiden

käyttöön otosta. Tilaisuuteen on toivottu etäyhteyttä. AVI:t tekevät THL:n materiaalien ja lomakkeiden pohjalta helmikuussa koulutuskierroksen, johon järjestetään etäyhteys.

Tiedotusta uudistuksesta tarvitaan niin kunnissa kuin palveluntuottajille ja koteihin.

Tarvetta kuntien ohjeiden yhtenäistämiseksi olisi jo ennen maakuntaan siirtymistä.

Kansa-koulu-hankkeen pilotti

Riikka Rantanen, aluekoordinaattori, kertoi hankkeen ajankohtaisasiat. Kirjaamisvalmennuksen 1. vaihe on saatu Keski-Suomessa päätökseen. Helmikuussa 2017, neljänä peräkkäisenä torstaina, käynnistyy valmennuksen 2. vaiheen pilotointi Keski-Suomessa. 2. vaiheessa on tarkoitus valmentaa hoivapainotteiset yksiköt sekä yksityiset ja järjestötoimijat. Ilmoittautuminen pilottiin käynnistyy pian.

Luonnoksia asiakasasiakirjarakenteista löytyy THL:n Sosiaalihuollon tiedonhallinnan sivulta: <https://www.thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tietojarjestelmopalvelut/sosiaalihuollon-tiedonhallinta/asiakastietojen-maarittelyt/asiakirjarakenteet>

Koulutusta

Keski-Suomen vammaispalvelusäätiö järjestää 8.–9.2.2016 kaksi samansisältöistä päivää, joissa aiheena kehitysvammalaki ja muutokset liittyen rajoitustoimenpiteisiin sekä laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä. Kouluttajana palvelujohtaja, PsL Oili Sauna-aho, Varsinais-Suomen erityishuoltoapiiri. Lisätietoa ja ilmoittautumisohjeet lähiaikoina.

8. Seuraavista kokouksista sopiminen

Ma 20.2.2017 klo 13–15, Kosken 1. kerroksen kokoustila 100

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.55.

Muistion kirjasi Sivi Talvensola